

Na Ukrajině probíhají těžké boje

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST

Zakladatel profesor Ing. Břetislav Chvála, doktor technických věd (DrSc.)

MĚSÍČNÍK SLOVANSKÉHO VÝBORU ČR

ROČNÍK XXV

ČÍSLO 263, DUBEN 2022

CENA 10 Kč

Řády a medaile na Pražském hradě uděleny

Prezident ČR Miloš Zeman 8. března v den narozenin Tomáše Garrigua Masaryka ve Vladislavském sále na Pražském hradě předal státní vyznamenání za loňský a předloňský rok. Při několikrát odloženém ceremoniálu udělil řády a medaile více než šesti desítkám osobností z řad vědců, vojáků, podnikatelů, politiků, umělců i sportovců.

Prezident republiky tradičně předává státní vyznamenání 28. října u příležitosti oslav vzniku republiky. Loni a předloni musela být ale slavnost zrušena kvůli pandemii koronaviru a kvůli pobytu Zemana v nemocnici. Odložen byl i náhradní termín stanovený na letošní 1. leden. Na pódiu se tak sešli ocenění za dva roky. Zeman vyznamenání předával z invalidního vozíku, na kterém ho na pódium přivezl člen Hradní stráže v doprovodu jeho manželky Iva. Z vozíku také pronesl projev.

Zeman se za poslední dva roky rozhodl vyznamenat 11 osobností Řádem bílého lva. Předal ho vá-

Brigádní generál v. v. Miloslav Masopust (vlevo) přichází převzít si od prezidenta Miloše Zemana Řád Bílého lva. FOTO – blesk.cz Robert Klejch

lečnému veteránovi Miloslavu Masopustovi, herečce Jiřině Bohdalové, epidemiologovi a bývalému ministru zdravotnictví Romanu Prymulovi nebo bývalému vojenskému pilotovi, kosmonautovi, poslanci EP a velvyslanci v Rusku Vladimíru Remkovi. Tentýž řád obdržel i prezident Ukrajiny Volo-

dymyr Zelenskij. „Gratuluji kolegovi, kosmonautovi a bývalému europoslanci za KSČM V. Remkovi ke státnímu vyznamenání,“ uvedla předsdkyně ÚV KSČM Kateřina Konečná krátce po udělení Řádu bílého lva.

Posmrtně ho získali váleční veteráni Alexander Hess, František

Ilustrační snímek: Plukovník letectva v. v. Emil Šneberg, vyznamenaný medailí Za zásluhy 1. stupně FOTO – denikn.cz

Chábera a Josef Koukal, legionář Heliodor Píka, zpěvák Karel Gott, podnikatel Petr Kellner a britský politik Alfred Duff Cooper, který rezignoval na protest proti podpisu Mnichovské dohody. Za Gotta vyznamenání převzala jeho manželka Ivana, za Kellnera jeho dcera Anna. Řád Tomáše Garrigua Ma-

saryka dostal in memoriam Karel Raška, zakladatel moderní československé epidemiologie.

Stejný řád měl dostat i předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský. Kvůli jeho rozhodnutí o zrušení části volebního zákona ale jeho ocenění Zeman odvolal. (zmk)

(Pokračování na s. 3)

Segregační humanita, nikoli jen selektivní

Když vidím kolem sebe, i ve svém bydlišti, různé pietní akty a mše za nebohé ukrajinské děti, vzpomenu si na válku NATO proti Jugoslávii. Válku trvající 78 dní. Tehdy to bylo stejné. Pomoc a pieta se konaly pouze za tzv. kosovské děti, kterými se rozuměly výlučně děti albánské. Ne, že by některé též netrpěly. Zakopaný pes byl jinde. Nesmělo se vůbec vzpomenout na děti srbské.

Děti ze země, která nikomu neuloupila ani metr území, naopak, které byla uloupena celá její provincie. To, že zločinecká chátka teroristů zabíjela srbské děti, a dokonce, jak to zjistila komisařka

Carla da Ponte a publikovala to později, byly stovky dětí rozřezávány na orgány, které pak údajně putovaly boháčům Západu. O vyhnání Srbů z Kosova a o dalších zločinech se u nás a v západní zóně těžce mlčelo. Tehdy jediní, kdo tu vystoupili, byli pan profesor Doleček se svou Nadací, dále balkanista pan Pelikán, který prohlásil na adresu Západu a prezidenta Havla: „Kdyby na Kosovu zmizelo dvěstě tisíc zpěvných ptáků, konaly by se ekologické demonstrace. Když zmizí dvěstě padesát tisíc Srbů, nikoho to nezajímá.“

Ale zpět k dnešku. Konají se pietní akce na podporu Taiwanu, Tibetu a Ujgurů, na podporu dnes

zkoušených dětí Ukrajiny. A opět nikoho nezajímá osud zkoušených dětí Luganska a Doněcka, které trpěly strašnými útoky na školy, domy a civilní objekty. Mnoho jich zahynulo. A Západ a my jsme opět mlčeli, nanejvýše jsme kritizovali „separatisty“. A to stále trvá. Humanitární pohled u nás tone v trvalé segregaci druhé strany. Jakoby ona nikdy neexistovala, jako by neexistovaly děti Doněcka a Luganska. Vyvolává to dojem, jakoby tyto ruské děti se něčím provinily, jakoby jim to patřilo, jakoby to byly děti méněcenné atd. A s tím nelze z principu souhlasit.

Válka je strašná věc. Bomba nebo granát si nevybírají, zabíjejí vojáky, což je z hlediska této „civilizace všech stran“ nejen přípustné,

ale i žádoucí. Ovšem zabíjejí i civilisty, což je známo v moderních dějinách od strašného bombardování Nankingu v Číně nebo Guernicy ve Španělsku, nehledě na Etiopii, kde poprvé zkázu civilního obyvatelstva rozsávaly fašistické italské bombardéry. Pak nastupují měřítka karatelů provinění, německý filozof Jaspers o tom napsal knížku o čtyřech vinách. A někdy i mezinárodní soudy, které se mohou utnout jako onen pověstný tesař, což je případ Haagu, který dostal ironický název „Klokaní soud“ (The Kangaroo Court). A v případě soudů o Jugoslávii se uřaly přímo fatálně.

Má být tedy vždy slyšena i druhá strana, nejen strana jedna. Altera audiat. A to se v daném přípa-

dě opět neděje. Takže naše segregační humanita truchlí nad dětmi ukrajinskými – což je správné. A netruchlí nad dětmi ruskými – což je nesprávné, což je v mém pohledu segregační. Západ ani naši mocní se prostě a jednoduše nepoučili z ničeho. Opakují staré předsudky, opakují staré chyby a dopadnou nakonec na smetisku dějin. Takže kdo pomůže doněckým a luhanským dětem a jejich matkám? Kdo uspořádá humanitární pomoc a kdo vzpomene na pietách na tyto oběti? Doufáme, že dnes notně narušená slovanská solidarita opět zaznamená nějaký humanitární krok.

JIRÍ JAROŠ NICKELLI,
SPOLEČNOST
LUDVÍKA SVOBODY, BRNO

Ilustrační snímek: Letectvo NATO bombardovalo v roce 1999 také jugoslávské město Čuprija, kde nebyly vojenské cíle. Tyhle děti měly štěstí, že útok přežily. Rozmlouvaly s jednou z německých žen z organizace „Matky proti válce,“ které srbským dětem přivezly humanitární pomoc. FOTO – Gabriele Senft

Velká migrační vlna, jednání o příměří

Ráno 24. února vstoupila na území Ukrajiny vojska Ruské federace. Ukrajinská armáda a domobrana jim kladou tuhý odpor. Rusové obsadili téměř celé pobřeží Azovského moře a kus pobřeží moře Černého, značnou část oblastí Doněcké a Luhanské, Sumské a Černihirské. Zcela pod kontrolou mají jaderné elektrárny Černobylskou, Jihoukrajinskou a Záporožskou, město Cherson. Jejich úderům stále odolávají hlavní město Kyjev, Charkov, Sumy, Mariupol... Boje probíhají i na západě země v oblastech Volyňské (Luck) a Ivano-Frankovské. USA

a Evropská unie velice zpřísnily na Rusko sankce, Rusko ale rovněž Západ tvrději sankcionuje.

Vzedmula se velká migrační vlna. Do bezpečí utíkají masy lidí. Především ukrajinské ženy s dětmi, staří lidé, kteří jej nalézají v Polsku, republikách České a Slovenské, v Maďarsku, Moldavsku, Rumunsku, Německu... K úniku z míst bojů jim mají sloužit evakuační humanitární koridory. Podle Mezinárodní organizace pro migraci odešlo z Ukrajiny k 21. březnu 3,5 milionu lidí. EU poslala na Ukrajinu prvních 300 milionů urgentní finanční pomoci.

Vyjel sem humanitární konvoj z Kazachstánu se 40 tunami nákladu potravin a dětské výživy, hygienických potřeb, oblečení a bot. Vydatně pomáhá uprchlíkům ČR, která jich přijala k 21. březnu asi 300 tisíc. Její ministerstvo vnitra a policie jim vydaly přes 205 tisíc speciálních víz k pobytu.

Ruské rakety zasáhly vojenskou základnu Javordiv v Lvovské oblasti, asi 20 km od polských hranic. Sloužila ke cvičení Severoatlantické aliance. Kyjev přiznal, že na základně dříve pracovali i „zahraníční vojenští instruktoři“.

(Pokračování na s. 4)

Boj proti válce musí být společný

Před tradičně zabeđenými okny budovy Velvyslanectví USA v ulici Tržiště na pražské Malé Straně, hlídané 20. února zvláště zvýšenou policejní ochranou, se sešli občané, kteří odmítají provokativní průjezdy vojenských konvojů USA přes území ČR a členství své země v paktu NATO, neboť jeho politiku považují za agresivní.

Protiválečný mítink uspořádala pražská KSČM ve spolupráci s dalšími organizacemi a spolky, které za středobod své veřejné práce považují zachování míru v Evropě a ve světě. Mezi účastníky byl i první místopředseda ÚV KSČM Petr Šimůnek.

„Demonstrace této vojenské síly (průjezd vojenských konvojů USA) je nezodpovědným hazardem, který přispívá ke stupňování napětí na rusko-ukrajinské hranici a k ohrožení míru a nás všech,“ řekla v úvodu předsedkyně KV KSČM Praha Marta Semelová. „Přišli jsme říci jasné NE provokacím proválečných štváčů USA a NATO. Víte z minulosti, jak pomocí lží a vykonstruovaných dezinformací vyvolávají konflikty a války, ať to bylo v Jugoslávii, Sýrii, Libyi, Iráku, Afghánistánu či nyní na rusko-ukrajinské hranici. Náš nesouhlas i opovržení mají i jejich přísluhovači z české vlády a českého parlamentu. Dodávky munice na Ukrajinu, přímá podpora fašistů,“ uvedla a pokračovala otázkou, jestlipak by šli „tito hrdinové“ válčit do první linie? „Žádáme proto vládu a parlament – přestaňte přilévát oleje do ohně; řešení je jediné – u jednacího stolu bez řinčení zbraní a válečných výzev!“

Solidarita se Slováky proti US Army

Důrazem na jediné možné, tedy diplomatické řešení navázal místopředseda ústředního výboru KSČM Milan Krajča. Také on označil proválečné deklarace, výroky a činy českých ministrů jako přilévání oleje do ohně současné vládní koalice. V Kyjevě o demokracii nelze hovořit, když jsou lidé napadáni třeba i za to, že hovoří jinou řečí než ukrajinsky, či když položí kytičku k soše osvoboditelů města od nacistické okupace.

Komunisté organizovali protest u Jihlavy proti americkým konvojům, připomněl Krajča, a solidárně podporují protesty bratrského slovenského národa, kterému byla vnucena hanebná tzv. obranná smlouva USA – SR, přestože s ní většina obyvatel Slovenska nesouhlasí. „Odmítáme, aby v ČR byla cizí vojska; odmítáme, aby zde byla permanentní vojenská základna; nechceme, aby se ČR jakkoli podílela na eskalaci napětí v Evropě! Odmítáme členství ČR v NATO, neboť to je agresivní imperialistický pakt, který přináší agresi, utrpení a smrt,“ shrnul poselství protestní demonstrace Krajča, které doprovodil potlesk účastníků a skandování „Zrušte NATO!“

Za široké mírové hnutí

Na mítinku vystoupili i představitelé různých spolků a hnutí, které akci podpořily. Zástupce České-

ho mírového hnutí Petr Vlček přednesl aktuální prohlášení Světové rady míru, jíž je České mírové hnutí členem. Světová rada míru uvádí, že eskalaci napětí zapříčinilo NATO svou agresivní expanzí do východní Evropy a vytvořením pásu od Baltu k Černému moři za účelem obklíčení Ruské federace.

Účastníci protestu před velvyslanectvím USA

FOTO – Roman Blaško

Světová rada míru si uvědomuje, že konflikty a války ve světě probíhají kvůli kontrole surovin a energetických zdrojů, kvůli ziskům a trhům a kontrole sfér moci, a zde spočívá příčina i současné neklidné doby. Přitom je otřesným paradoxem, že na jedné straně rostou válečné výdaje, na druhé straně trpí 820 milionů lidí hladem, citoval Vlček Světovou radu míru. Součástí současných procesů destabilizace je i ideologická kampaň za přepisování dějin, v níž EU klade rovnítko mezi reakční fašistické a nacistické teorie a odpor těch, kteří se postavili proti těmto silám před sedmi desetiletími.

Adam Nainar z Komunistického svazu mládeže připomněl, jak v uplynulých letech mainstreamová média prokazatelně lhala, aby zmanipulovala veřejné mínění ve prospěch války – v případě Jugoslávie, údajných zbraní hromadného ničení v Iráku, jež zahájily invazi do této země, lhaní o poměrech v Libyi či Sýrii.

Proto nelze věřit mainstreamu a válečným štváčům manipulujícím s veřejným míněním, podtrhl Nainar. Kapitalisté mají zájem na válce, aby mohli prodávat zbraně, zdůraznil s dodatkem, že dokud bude kapitalismus, mír na světě nebude nikdy. Proto mladí komunisté požadují vystoupení ČR z NATO a jeho rozpuštění, neboť chtějí mír a život beze strachu pro všechny lidi na Zemi.

Na nepřijatelnou situaci, kdy česká vláda vyslala českou municí na Ukrajinu, aby zabíjela třeba i děti v LLR a DLR, poukázala předsedkyně RR Levicových klubů žen Květa Šlahůnková. Tamním dětem v konkrétní škole v Luhansku levicové ženy posílají dárky, přispívají jim na školství. „A najednou jim česká vláda pošle municí, aby tyto děti byly zabíjeny?“ ohradila se jménem všech mírově uvažujících žen, které by rády viděly uplatnění peněz při odstraňování problémů ve zdravotnictví, sociální oblasti či škol-

ství, zásadně však nikoli pro vedení války.

Václav Novotný z OI Ne základnám, iniciativy, jež osvědčila své schopnosti v bojích proti americkému radaru původně zamýšlenému v Brdech, vyzval, aby se občané obraceli na premiéra Petra Fialu (ODS) a poslance s apelem, že nechtějí být vtaženi do války.

K ničemu takovému totiž nedostali současní politici od občanů mandát.

Na válečné běsnění doplácejí pracující

Pro to, aby se lidé nestali „potravou“ pušek, děl a dalších zbraní, horoval ve svém projevu předseda Odborového sdružení ČMS Stanislav Grospič. „Na válečné běsnění vždy nejvíce dopláci pracující člo-

věk, který se dostává do soukolí mocných.“ A pokud občané dokázali společně vystavět hráz na Brdech, dokázali vyvinout velkou vlnu solidarity, je potřeba tak činit i dnes, vyzval odborový předák. Motiv nezbytného spojování všech protiválečných sil ostatně procházel jako červená nit všemi vystoupeními. „Odbory jsou na straně pracujících, na straně míru a slovanské vzájemnosti!“

Předseda národní rady KČP Jaroslav Hudec vyjádřil naději, že tímto společným protestem „dáme najevo své odhodlání ubránit mír a nedovolit pokračování válečného dobrodružství u bran Ruské federace a Běloruska s využitím těžce zkoušeného lidu bratrské slovanské Ukrajiny“. Demonstrace proti válce měla i mezinárodní rozměr, neboť se jí solidárně zúčastnila skupina německých antifašistů a mírových aktivistů z Braniborska. Jejich představitelka Monika Schömmelová informovala, že němečtí odpůrci válek NATO uspořádali v Berlíně obdobnou akci, aby vyjádřili nesouhlas s průjezdem amerických vojsk na východ Evropy a s členstvím v NATO. „Boj za mír musí být společný,“ zdůraznila.

S vražděním donbaských dětí se nesmíme!

Na závěr vystoupil prezidentský kandidát s podporou KSČM Josef Skála, komunista a kandidát českých vlastenců, jak jej představila moderátorka. „Nám nemůže být

lhostejné, že ti, kdož vyhráli krvavý státní převrat na Majdanu, vraždí donbaské děti. S tímto se nikdy nedokážeme smířit. Chápe-me proto, proč se tomu postavili lidé v Doněcké a Luhanské lidové republice, rozumíme jim a nikdo nám nenamluví, že na to nemají právo,“ řekl a připomněl otřesná fakta o počtu ukrajinskými vojáky zavražděných dětí na Donbase a v Luhansku: 147 celkově, z toho 49 děvčátek, k tomu 363 zmrzačených donbaských dětí. S tímto se nikdy nesmíme!“, zvolal prezidentský kandidát.

Skála jako historik připomněl, že letos v říjnu tomu bude 60 let od Karibské krize. „Tehdy z Turecka mířily jaderné zbraně USA na Sovětský svaz a doba jejich doletu byla několik minut. SSSR podnikl odvetný krok a dovezl srovnatelné zbraně na Kubu. USA reagovaly na samé hraně třetí světové války! Mocnosti tehdy dospěly k rozumnému závěru, že toto se již nikdy nesmí opakovat. Jenže ono se to začíná opakovat. Přece rozmísťovat americké jaderné zbraně v Rumunsku či Bulharsku znamená zkrátit dobu doletu na ruská města na 3-5 minut! Ti, co mají záchvaty rusofobní vztekliny, by měli pochopit, že to není v jejich zájmu, nikoho z nás,“ připodobnil Karibskou krizi současné situaci a vyzval k mobilizování proti válce všech rozumně uvažujících občanů. Pojďme si říci, že to nevzdáme, zakončil optimisticky.

(mh)

Mírovou demonstraci podpořili také přátelé z německé strany Die Linke

FOTO – Roman Blaško

Poslanci Slovenska zaprodali suverenitu své země

Na riskantní cestu se vydali počátkem února poslanci Slovenské republiky (SR). Schválili dohodu o obranné spolupráci se Spojenými státy americkými, která jim umožní využívat dvě vojenské letecké základny na Slovensku – Sliač a Malacky.

Smlouva, kterou podepsala prezidentka SR Zuzana Čaputová, má platit deset let. Za tuto vazalskou vstřícnost k USA má země pod Tatrami získat od zámořské velmoci danajský dar – více než 100 milionů dolarů na modernizaci těchto le-

tišť. Když ministr obrany SR Jaroslav Naď zdůvodňoval v parlamentu toto zaprodání se Američanům za peníze, ozval se z opozičních poslaneckých lavic nesouhlasný pískot, výkřiky a také jakot sirény. Proti přijetí smlouvy byl i slovenský generální prokurátor, který poukázal na její protiústavnost.

Tato dohoda nemá podporu většiny obyvatel Slovenska, neboť omezuje jeho suverenitu. Ti také protestovali před budovou parlamentu. Považují ji za vlastizradu! Někdejší premiér SR a předseda

slovenských sociálních demokratů (Směr – SD) Robert Fico prohlásil, že smlouva nezabezpečí obrannyschopnost země a naopak přispěje k zvyšování napětí. Dle něho je jejím účelem přiblížit americká vojska k ruské hranici. Opoziční Směr – SD instaloval billboardy s fotografiemi prezidentky Čaputové i vládních poslanců s nápisem: „Zradili Slovensko! Pozvali armádu USA na Slovensko.“ Premiér SR Eduard Heger billboardovou kampaň označil za podněcování k nenávisti!

(jel)

Řády a medaile na Pražském hradě

• VYZNAMENÁNÍ K 28. ŘÍJNU 2020:

Řád Bílého lva vojenské skupiny I. třídy

František Chábera, in memoriam, (za mimořádné zásluhy o obranu a bezpečnost státu a vynikající bojovou činnost)
Josef Koukal, in memoriam, (za mimořádné zásluhy o obranu a bezpečnost státu a vynikající bojovou činnost)
Miloslav Masopust (za mimořádné zásluhy o obranu a bezpečnost státu a vynikající bojovou činnost)
Heliodor Píka, in memoriam, (za mimořádné zásluhy o obranu a bezpečnost státu a vynikající bojovou činnost)

Řád Bílého lva občanské skupiny I. třídy

Karel Gott, in memoriam, (za zvláště vynikající zásluhy o stát v oblasti umění)
Roman Prymula (za mimořádné zásluhy o stát)

Medaile Za hrdinství

Jana Březinová (za hrdinství)
Petr Lang, in memoriam, (za záchranu lidského života)
Vladimír Šupa (za hrdinství v boji)

Medaile Za zásluhy I. stupně

Jiří Běhounek (za zásluhy o územní samosprávný celek)
Karel Brückner (za zásluhy o stát v oblasti sportu)
Tomáš Cihlář (za zásluhy o stát v oblasti vědy)
Josef (Jožka) Černý (za zásluhy o stát v oblasti umění)
Petr Čornej (za zásluhy o stát v oblasti vědy, výchovy a školství)
Vladimír Dohnal (za zásluhy o stát v oblasti hospodářské)
Josef Dvořák (za zásluhy o stát v oblasti umění)
Eva Erbenová (za zásluhy o stát v oblasti kultury a umění)
Jaroslav Falta (za zásluhy o stát v oblasti sportu)
Václav Falta (za zásluhy o stát v oblasti umění)
Karel Fiala, in memoriam, (za zásluhy o stát v oblasti umění)
František Hezoucký (za zásluhy o stát v oblasti hospodářské)

Jiří Jelínek (za zásluhy o stát v oblasti výchovy a školství)
Jaroslav Matys (za zásluhy o stát v oblasti výchovy)
Daniel Miklós (za zásluhy o stát)
Václav Nedomanský (za zásluhy o stát v oblasti sportu)
Petr Nováček (za zásluhy o stát)
Jiří Ošecký, in memoriam, (za zásluhy o územní samosprávný celek)
Jan Rýdl (za zásluhy o stát v oblasti hospodářské)
Eduard Stehlík (za zásluhy o stát)
Josef (Jožka) Šmukař (za zásluhy o stát v oblasti umění)
Petr Šnajdárek (za zásluhy o stát v oblasti bezpečnosti státu a občanů)
Pavel Trávníček (za zásluhy o stát v oblasti umění)
Tan Trinh (za zásluhy o stát)
Radim Uzel (za zásluhy o stát)
Alena Štěpánková Veselá (za zásluhy o stát v oblasti umění a výchovy)
Martin Vondrášek (za zásluhy o stát v oblasti bezpečnosti státu a občanů)
Petr Weiss (za zásluhy o stát)

• VYZNAMENÁNÍ K 28. ŘÍJNU 2021:

Řád Bílého lva vojenské skupiny I. třídy

Alexander Hess, in memoriam, (za mimořádné zásluhy o obranu a bezpečnost státu a vynikající bojovou činnost)

Řád Bílého lva občanské skupiny I. třídy

Jiřina Bohdalová (za zvláště vynikající zásluhy o stát v oblasti umění)
Alfred Duff Cooper, in memoriam, (za zvláště vynikající zásluhy ve prospěch ČR)
Petr Kellner, in memoriam, (za zvláště vynikající zásluhy o stát v oblasti hospodářské)
Vladimír Remek (za významné proslavení vlasti v zahraničí)

Řád Tomáše Garrigua Masaryka I. třídy

Karel Raška, in memoriam, (za vynikající zásluhy o rozvoj demokracie, humanity a lidská práva)

Medaile Za hrdinství

Jiří Baloun (za hrdinství)
Zdeněk Poul (za záchranu lidského života)

Medaile Za zásluhy I. stupně

Gevorg Avetisjan (za zásluhy o stát v oblasti hospodářské)
Karel Blahna (za zásluhy o stát v oblasti bezpečnosti státu a občanů)
Miroslav Černošek (za zásluhy o stát v oblasti sportu)
František Filip, in memoriam, (za zásluhy o stát v oblasti kultury a umění)
Pavel Foltán (za zásluhy o stát)
Karel Hanzl (za zásluhy o stát v oblasti výchovy a školství)
Jan Horal, in memoriam, (za zásluhy o stát v oblasti kultury)
Robert Klein, in memoriam, (za zásluhy o stát)
Vladimír Komárek, in memoriam, (za zásluhy o stát v oblasti umění)
Václav Krása, (za zásluhy o stát)
Lukáš Krpálek (za zásluhy o stát v oblasti sportu)
Robert Kvaček (za zásluhy o stát v oblasti výchovy a školství)
Milan Maxim (za zásluhy o stát)
Michal Mejstřík, in memoriam, (za zásluhy o stát v oblasti vědy, výchovy a školství)
Miloš Michlovský (za zásluhy o stát v oblasti hospodářské)
Emil Šneberg (za zásluhy o stát v oblasti bezpečnosti státu a občanů)
Vojtěch Šustek (za zásluhy o stát v oblasti kultury)
Karel Vágner (za zásluhy o stát v oblasti kultury a umění)
Pavel Žák (za zásluhy o stát v oblasti kultury a umění)

(ČTK)

Nezdar českých barev na zimní olympiádě v Pekingu

Účast sportovců České republiky na 24. zimních olympijských hrách (ZOH) v Pekingu nebyla zdařilá! Nutno ocenit, že čínští pořadatelé za celosvětové koronavirové pandemie hry organizačně výborně zvládli v duchu mírového poselství všem lidem naší modré bouřné planety, zmítané násilím.

Poprve v historii čeští borci vystoupili ve všech olympijských

sportech. Ale, žel, dosáhli přitom velmi hubených výsledků. V počtu cenných kovů obsadili z 29 zemí dělené 21. místo. Čest nám zachraňovaly pouze Ester Ledecká zlatou medailí za vítěznou jízdu na snowboardu a bronzovou medailí za třetí příčku Martina Sáblíková na rychlobruslařské trati 5000 metrů.

Za propadák lze označit výkony českých ledních hokejistů či lyža-

řů – běžců i skokanů... Škoda, že se nalepila smůla na mušku biatlonistky Markéty Davidové, která se ve vytrvalostním závodě připravila o zlatou medaili, takže jí v tomto tak zvaném masáku zbyla jen medaile „bramborová“ za čtvrté místo. Sportovní fanoušci litovali, že na olympiádě nemohla po zranění startovat Eva Samková, žhavá favoritka na stupně vítězů v snow-

boardcrossu. Ale určitě jim udělali radost i sportovci bratrského Slovenska – Petra Vlhová vyhrála lyžařský slalom a hokejisté senzačně vybojovali bronzové medaile!

Ohlédneme-li se nazpět, tak reprezentanti ČR na předchozích zimních olympiádách v Soči a Pchjongčchangu získali osm a sedm medailí, nyní v Pekingu pouhé dvě. Z vysoké sklizně zla-

tých medailí se nejvíce těšili Norové – 16, Němci – 12, Číňané – 9, Američané, Švédové a Nizozemci – po 8 zlatých. A co se týče všech cenných kovů dohromady, tak nejvíce jich nashromáždili Norové – 37, ROC/ Rusko – 32 a USA – 25. Příští ZOH se uskuteční roku 2026 v Itálii – Miláně a Cortině d'Ampezzo.

JAN JELÍNEK

Bronzová
Martina
Sáblíková

Vítězka Petra Vlhová
FOTO – Roland Hino

Radost z medaile
Ester Ledecké
FOTO – ČTK

Bronzové mužstvo hokejistů Slovenska
Zdroj: iDnes.cz

Zlatá jízda Ester Ledecké

Zákaz dovozu ruské ropy by v Německu způsobil chaos

Americký prezident Joe Biden oznámil, že USA zakazují dovoz ropy, zemního plynu a uhlí z Ruska. Současně musel uznat, že mnoho amerických spojenců nebude schopných udělat to samé vzhledem k tomu, že jsou závislejší na dodávkách energetických surovin z Ruska. Jen britská vláda oznámila, že přestane dovážet ruskou ropy, počká s tím ale až do konce letošního roku. Podle americké administrativy je zakázáno podepisovat nové smlouvy o dodávkách ruských energetických surovin, pro ty stávající smlouvy platí 45denní přechodné období. Biden přiznal, že rozhodnutí bude mít dopad i ve Spojených státech a že ceny pohonných hot nadále porostou. Dle něj ale „obrana svobody něco stojí a něco stojí i ve Spojených státech“. Už nyní je ve Spojených státech nejvyšší inflace za 40 let.

Dle analytické společnosti Rystad Energy loni asi osm procent ropy a ropných produktů, které se do Spojených států dovezlo, pocházelo z Ruska. Agentura AP píše, že dle dat amerického ministerstva energetiky v posledním únorovém týdnu USA nedovezla z Ruska žádnou ropy. Spojené státy se mohou ruskou ropy snažit nahradit dovozem z jiných zemí, což ale může být politicky problematické, podotýká agentura APOD. Vlivní senátoři totiž varují Bidenovu vládu, aby se nepokoušela uzavřít dohodu o dodávkách této suroviny s Venezuelou.

Zákaz dovozu ruské ropy do Německa by v této zemi měl za následek chaos, uvedla dle agentury Reuters německá ministryně Annalena Baerbocková. Taková situace by pro Kreml znamenala výhru, podotkla k tomu, proč vláda kancléře Olafa Scholze import ruské ropy nezakázala.

Pokud bychom ho (dovoz ropy z Ruska) okamžitě zastavili, druhý den bychom v Německu nikam nedojeli,“ řekla Baerbocková televizi deníku Bild. Dodala, že pracovníci klíčoví pro fungování země jako učitelé a zdravotníci by

nebyli schopni se dostat do práce a hrozily by výpadky elektrické energie. Německo z Ruska odebírá asi třetinu ropy, kterou spotřebuje, tedy výrazně více než Spojené státy a Británie, kde ruská ropa představuje asi osm procent spotřeby.

Moskva navíc 5. března poprvé od začátku konfliktu na Ukrajině pohrozila zastavením dodávek zemního plynu, který do Německa proudí plynovodem Nord Stream I v případě, že Západ zakáže dovoz ruské ropy. Ruský plyn má na dovozu do Německa 55procentní podíl, v případě uhlí z Ruska je to 50procentní podíl. Kancléř Olaf Scholz proto řekl, že Evropa v současné době nemá náhradní řešení než kupovat ruské energetické suroviny a že je pro cílené sankce, z nichž jsou záměrně vyjmuty dodávky těchto komodit.

Německý ministr hospodářství Robert Habeck dle agentury DPA varoval před celohospodářskými a celospolečenskými dopady „nejtěžších rozměrů“, které by znamenalo případné embargo na dovoz ruského uhlí a plynu ze strany Evropské unie.

Británie ukončí dovoz ruské ropy a ropných produktů do konce letošního roku postupně, oznámil britský ministr obchodu a energetiky Kwasi Kwarteng. Firmy tak budou mít čas přejít na jiné zdroje, s přechodem jim prý pomůže vláda. Dle ministra také britská vláda zvažuje ukončení dovozu ruského zemního plynu. „Británie je významným producentem ropy a ropných produktů, navíc má značné zásoby,“ napsal Kwarteng na Twitteru. Ruská ropa v současnosti pokrývá osm procent poptávky v Británii, ruský plyn čtyři procenta, uvedl ministr. Dodejme, že Rusko je největším světovým exportérem ropy a ropných produktů, jeho vývoz se pohybuje kolem sedmi milionů barelů denně. To představuje přibližně sedm procent celosvětové nabídky.

Lídrů členských zemí Evropské unie se na summitu ve Versailles 11. března vyslovili pro postupné ukončení závislosti na plynu, ropě

i uhlí z Ruska, které aktuálně tvoří velkou část unijní spotřeby. Docílí toho chtějí kombinací nových zdrojů dodávek, ale i urychlením odklonu od fosilních paliv a dalšími kroky. Evropská komise navrhuje ukončit odběry z Ruska do

roku 2027, summit deklaroval, že se tak má stát „co nejdříve“.

Snahy odpoutat se od nákupu fosilních paliv z Ruska jsou součástí unijní reakce na ruskou speciální operaci na Ukrajině. Nyní zaznívají z EU i výkřiky žádající

okamžité zastavení dodávek plynu nebo ropy. Takový postup se ovšem zdá být vysoce nepravděpodobný, vzhledem k tomu, že unie v posledních letech z Ruska čerpla zhruba 40 procent svého plynu a asi 30 procent ropy. (ČTK)

Velká migrační vlna, jednání o příměří

(Dokončení ze s. 1)

Německý kancléř Olaf Scholz a francouzský prezident Emmanuel Macron telefonicky hovořili 12. března s ruským prezidentem Vladimírem Putinem. Vyzvali ho k okamžitému příměří. Ten oba evropské státníky informoval o dosavadním vyjednávání příměří mezi Moskvou a Kyjevem. Na jejich apel, aby ukončil obléhání Mariupolu, kde „na evakuaci čekají desítky tisíc civilistů,“ odpo-

věděl, že je to ukrajinská armáda, kdo se dopouští porušování lidských práv. Scholz mluvil též s ukrajinským prezidentem Volodymyrem Zelenským, který kritizoval Západ, že se v jednání o ukončení konfliktu angažuje nedostatečně.

Dle slov kremelského mluvčího Dmitrije Peskova z 21. března jednání o míru mezi Moskvou a Kyjevem nijak výrazně nepokročila a nenastal ani čas pro setkání rus-

kého prezidenta Vladimíra Putina a ukrajinské hlavy státu Volodymyra Zelenského.

Rusko 15. března vyhlásilo sankce proti prezidentovi USA Joeovi Bidenovi, šéfovi diplomacie Antonymu Blinkenovi, ministru obrany Lloydovi Austinovi a dalším představitelům americké administrativy. Je to reakce na to, že USA zakázaly vstup na své území nejvyšším představitelům Ruska. (ČTK, BBC, jel)

Zničený ukrajinský tank

Zdroj: windowssearch – exp.com

Zasažený hořící ruský transportér

FOTO AP – Marilenko Andrew

Srbsko NATO odmítá

Srbsko nevstoupí do NATO a bombardování Jugoslávie Severoatlantickou aliancí v roce 1999 bylo agresí proti naší zemi, řekl srbský prezident Aleksandar Vučić. „Máme vlastní armádu, která chrání naši zemi,“ zdůraznil ve vesnici Basijs, v níž jsou ubytováni uprchlíci ze Srbské Krajiny v Chorvatsku. Nedaleko odtud zabili Milicu Rakič (dvou a půl letá

holčička zahynula během bombardování v roce 1999). Brzy si připomeneme výročí agrese,“ dodal Vučić. Přítomní lidé na volebním shromáždění před prezidentskými a parlamentními volbami v Srbsku zapálili červené, modré a bílé dýmovnice a prezident za bouřlivého potlesku dodal: „Nejsem si jistý, jestli je to srbská nebo ruská trikolóra.“ (SputnikCesko1)

Jaderná hrozba

„Svět se na pomyslných hodinách posledního soudu o kousek přiblížil ke svému konci,“ vzkázal prezident ČR Miloš Zeman českým politikům, vojákům a bezpečnostním expertům, kteří se 10. března sešli na Pražském hradě na konferenci Naše bezpečnost není samozřejmost. Jeho zdravici tady přečetl Rudolf Jindrák, ředi-

tel zahraničního odboru Hradu. „Rozhodně nechci strašit, jen vím, že nynější konflikt na Ukrajině se odehrává pod vzájemnou jadernou hrozbou apokalyptických rozměrů a my můžeme spoléhat pouze na zdravý rozum a pud sebezáchovy alespoň některých aktérů,“ dodal Zeman. Žel, dodáváme, je to začátek nové studené války, která se může rozhořet ve válku horkou, v níž by shořela mírová holubice s olivovou ratolestí! (jel)

Rozporuplný Donald Trump

K eskalaci konfliktu na Ukrajině by nikdy nedošlo, kdyby v Oválné pracovně seděl on. Dle serveru Novinky.cz to v únoru prohlásil někdejší prezident USA Donald Trump.

Pustil si pusy na špacír a počínání ruského prezidenta Vladimíra Putina charakterizoval jako geniální. Řekl to pro konzervativní diskusní pořad The Clay Travis

Buck Sexton Show. Dle něho bylo chytré, jakým způsobem uznal Putin republiky Doněckou a Luhanskou za nezávislé oblasti. „A on tam přijde a bude dělat mírotvorce. Tak silné mírové síly bychom potřebovali na naší jižní hranici. To jsou ty nejsilnější mírové síly, které jsem kdy viděl,“ obdivně dodal Trump. „Tohle by nebylo nikdy myslitelné, kdybych v úřadu

byl já. Nikdy by se tohle nestalo.“ Nedlouho poté D. Trump bleskově hodil zpátečku. Na srazu konzervativců v Orlandu odsoudil ruskou vojenskou operaci na Ukrajině jako agresí a prezidenta země Volodymyra Zelenského pasoval na „odvážného muže.“ Ruský zásah na Ukrajině označil za „odpudivý. Je to nehoráznost a zvěrstvo, které se nikdy nemělo stát.“ (jel)

Vynikající hudební skladatel a pedagog

Studenti, jednou o něm mnohé uslyšíte... To nám říkala Milena Nováčková, profesora českého jazyka a literatury z kutnohorského gymnázia, když jsme v roce 1953 nastoupili po školské reformě již na jedenáctiletou střední školu. A byla to pravda.

Měla totiž na mysli svého vynikajícího žáka Jana Bůžka (narozen 16. 2. 1927, Kutná Hora), pozdějšího hudebního skladatele a pedagoga. Jan Bůžek vystudoval Pedagogickou i Přírodovědeckou fakultu UK v Praze, u prof. Jaroslava Řídkého studoval skladbu soukromě a dokončil ji potom na AMU u národního umělce Emila Hlobila. V roce 1972 se na Karlově univerzitě stal doktorem filozofie (PhDr.).

Poněvadž pocházím z těchto míst, dobře vím, že už za studií dirigoval Kutnohorskou filharmonii, která měla v té době coby amatérské uskupení v povědomí posluchačů dobrý zvuk, jakož i Pěvecké sdružení kutnohorských učitelů, ve kterém byl sbormistrem.

Jan Bůžek pak přesídlil do Teplic, kde působil na pedagogické škole, později se stal odborným asistentem na Katedře hudební výchovy Pedagogické fakulty v Ústí nad Labem. Zároveň přednášel hudební teorii a dějiny hudby na

Konzervatoři v Teplicích, kde se stal zástupcem ředitele. Byl jmenován čestným členem Společnosti Leoše Janáčka v Curychu a SPS Janáček v Jablonci n. N. Za kompoziční činnost mu byla v roce 1965 udělena Cena města Teplic.

Jeho tvorba obsahovala stovky sborů a písní. Jednalo se o sbory dětské, ženské, mužské, smíšené, písně s klavírem, ale i vokálně – instrumentální skladby. Ve své tvorbě navázal na tradici českých i světových klasiků se snahou o srozumitelný hudební jazyk. Z dětských sborů vybírám 15 sborečků na slova J. V. Sládka (tříhlasé písně s flétnou), ze ženských sborů jsou pozoruhodné Obrázky ze Staré Číny na text B. Mathesia, známé je Září z básnické sbírky K. Tomana (mužský sbor) a cyklus J. Seiferta Šel malíř chudě do světa v podobě smíšeného sboru. Z Písní s klavírem mám na mysli Vzpomínky, věnované památce K. Čapka na text O. Scheinpflugové.

Zcela záměrně jsem si na závěr ponechal cyklus sborů na slova J. Orteny s názvem Rodnému městu, jenž skladatel věnoval právě Pěveckému sdružení z Kutné Hory. Mohu se k této obsáhlé skladbě vyjádřit jako tehdejší aktivní barytonový zpěvák, neboť jsem byl členem Učitelského smíšeného

pěveckého sboru v Kutné Hoře v období let 1964–1977 a zmíněný titul byl v repertoáru běžně zařazován. V té době byl sbormistrem učitel a osvětový pracovník Josef Procházka z Kostelce nad Černými lesy, člen a tenorový sólista PS-PU. Jinak také vedl smíšený sbor Lumír z téhož města, který pravidelně koncertoval v odborářské zotavovně v Jevanech.

Ale musím se nutně vrátit ke zmíněné skladbě. Jan Bůžek využil celkem pět částí sbírky J. Orteny Mé město, a to Nebeský trubač, Vlašský dvůr, Kamenná kašna, Boží muka a Socha. Skladatel sofistikovaným vysoce emotivním a uměleckým způsobem hudebně vyjádřil obsah básnického textu tak, aby vše spolu dohromady dokonale zapadalo.

V části Nebeský trubač posluchači určitě poznali hudbu v chrámě, v tomto případě v chrámě sv. P. Barbory. Část Vlašský dvůr podle vokálního projevu připomene zcela jasně Královský palác s Královskou mincovnou. Kamenná kašna coby gotická památka, sloužící jako zásobárna pitné vody, byla, mám zato, docela výmluvnou částí a díl Boží muka připomíná morovou epidemii, již symbolizuje Morový sloup z 18. stol., postavený sochařem F. Baugutem.

K poslednímu dílu s názvem Socha se pochlubím úvodním veršem, který si zhruba po padesáti letech ještě pamatuji: „Plášť ze vzdoru, plášť z kamene a čelo, čelo vzpřímené, kdo zkusí na ně hrát? Ty tvrdý, rozkročený k boji, hled, čeleď země zas se rojí, jde svého Boha zapírat!“ /Pomník K. H. Borovského (pár kroků od Vlašského dvora).

Kdykoliv a kdekoliv jsme s kutnohorským sborem cyklus uváděli (a to i na koncertním turné v býva-

lé NDR), nás posluchači z jeviště nikdy nechtěli pustit a odměnili náš výkon vždy neutuchajícím potleskem.

Za to všechno patří mimořádné poděkování PhDr. Janu Bůžkovi (in memoriam), který svou hudební invencí vytvořil dokonalé dílo, a to jak svým náročným obsahem, tak i poselstvím, které nemá v hudební literatuře obdoby.

Umělec zemřel 3. prosince 2005 v Teplicích ve věku 78 let.

MILOSLAV SAMEK

15. březen 1939 – nesmíme zapomenout

Pokládání kytic. Poslanec parlamentu Jiří Kobza a MUDr. Ilona Müllerová
FOTO – NATAŠA WEBEROVÁ

Počátek běloruské státnosti

Začátek formování běloruské státnosti byl založen se vznikem Polockého a Turovského knížectví, Kyjevské Rusi. První v státním vzdělávání v běloruských zemích bylo Polocké knížectví. Spolu s Kijevem a Novgorodem Polock byl jedním z nejvýznamnějších politických a obchodně-ekonomických center ve slovanských zemích.

Takže významnou roli v běloruské historii sehrálo Turovské knížectví, rozložené na jižní části současného Běloruska. Jak Poloc-

ké tak Turovské knížectví byly centrem křesťanské osvěty. Polocké a Turovské knížectví daly zemi i celému světu takové vzdělance, jako byla Eufrosinia Polocká, Kiril Turovský.

Dávná knížectví byla státem, v jehož čele stál kníže. V jejich politickém životě sehrálo velkou roli – Národní shromáždění. To kontrolovalo jeho jednání, volilo jej na trůn a případně jej mohlo z trůnu sesadit. Tato dávná forma v historii vlády se stala předobrazem Všeběloruského lidového

shromáždění současného Běloruska.

Běloruská státnost byla spjatá s Velikým knížectvím Litevským. Ve společných složitých sociálně-ekonomických, politických i etnických procesech nacházejících se v běloruských zemích ve XIV. – XVI. století, formovala se běloruská národnost.

Pokračování v příštím čísle.

Z materiálu Velvyslanectví Běloruska přeložila
NATAŠA WEBEROVÁ

Volá Londýn, gavarit Moskva

Byla doba temna. V letech 1939 – 1945 byl za poslech těchto dvou radiových stanic a jejich interpretace trest smrti.

Po době temna se sice trochu vyjasnilo, avšak za tzv. „totality“ se tajně poslouchal „HLAS AMERIKY“ a stanice „SVOBODNÁ EV-

ROPA“. Za to se nestřílelo, avšak člověk takto přistižen při činu nebo ho někdo „prásknul“, v nejlepším případě skončil někde u lopaty.

Ted' máme tzv. „demokracii“. Není sice temno, ale ani světlo, vládne zde takové divné přišerí.

Hlas Ameriky se rozléhá po celém světě, Evropu musíme poslouchat i když do „Svobodné“ má daleko a za poslech Moskvy bude na šinec možná trestně stíhán.

Ještě, že můžeme poslouchat Londýn.

NATAŠA WEBEROVÁ

Ženy za mír a svět bez válek

V tomto duchu proběhla oslava MDŽ 14. 3. 2022 na ÚV KSČM v Praze

Úvodní slovo pronesla předsedkyně LKŽ Květa Šlahůnková a ženy pozdravil i místopředseda ÚV KSČM Milan Krajčo. Na dobrou náladu hrála hudba z jižní Moravy – Karel Gott Revival Radek Werner, Josef Bouda. Jako vzácní hosté se dostavily charge d'affaires z velvyslanectví Bělarus Olga Filimončiková a ženy z ambasády Kubánské republiky – manželka velvyslance paní Alonso, konzulka velvyslanectví Vanesa Ortego a tlumočnice, předsedkyně Rady starších občanů Lenka Desatová. Pro všechny to byl nádherný zážitek. NATAŠA WEBEROVÁ

Zleva – Vanesa Ortego – Kuba; Olga Filimončik – Bělorusko; uprostřed Alena Grospičová; manželka kubánské velvyslance paní Alonso; sedící Květa Šlahůnková
FOTO – NATAŠA WEBEROVÁ

Olga Filimončik a předsedkyně Rady starších občanů Lenka Desatová
FOTO – NATAŠA WEBEROVÁ

Stranu 5 připravila a redigovala Nataša Weberová

Prožitky z doby protektorátu a osvobození Československa od německého fašismu

Pokračování z minulého čísla

Další události znamenaly pro český národ bestiální pomstu německého fašismu. V roce 1942 dochází k atentátu na říšského protektora Heydricha provedeného Janem Kubišem a Jozefem Gabčíkem. Atentát byl drazé zaplacen. Smrt Heydricha dala do pohybu vyvraždění Lidic, Ležáků, Javoříčka, došlo k likvidaci tisíců českých vlastenců. Denně jsem četl černočervené vyhlášky, oznamující jména těch, kteří byli popraveni. Mé rodné město Vysoké Mýto bylo německým fašismem poznamenáno smrtí mnoha předních občanů města. Již 16. března 1939 po příjezdu německé soldatesky počalo zatýkání. Činnost sokolské organizace byla zastavena zatčením Františka Nimshause, ředitele gymnázia Josefa Koláře, Josefa Svobody, prof. Jaroslava Remeše, prof. Josefa Běhoučka. Z dvaceti zatčených se deset nevrátilo. V Mýtě byla ustavena organizace důstojníků „Obrana národa“ v čele s velitelem 30. pěšího pluku Aloise Jiráskou plukovníkem Závadou, jenž byl popraven v roce 1942 a s ním i major Bohumil Kohout. Smrt zasáhla v roce 1943 i moje kamarády ze školy: Jiřího Vodičku, syna náčelníka železniční stanice, bratry Jiřího a Miloslava Svobodových, syny náčelníka vysokomýtského Sokola, Jirku Jiráčka, Mirka Elly, Jardu Šatka, Jardu Jelínka, Jardu Vondráčka, kteří byli pro napomáhání atentátu popraveni v Berlíně. Marie Kohlerová, Milič Jiráček, Miloš Veverka, Jiří Honzík, Jára Kaplan a Jarda Vítek byli odsouzeni k mnoha letům žaláře. Bohouš Daňša, pracující se mnou v jedné partě, dlouholetý člen Junáka, byl gestapem přímo z našeho pracoviště odvezen do trestního tábora v Hamburku, kde těžce pracoval 4 roky v loděnicích. Vzpomínám na naše setkání v roce 1946 v Liberci: byl hubený, podvyživený, ale šťastný, že ušel smrti. Popravení kamarádi mají před školou ve Vysokém Mýtě pamětní desku. Pokud se dostanu do mého rodného města, kladu na jejich památku květiny. Z továrny bylo gestapem odvečeno celkem 11 dělníků.

Třetí etapa mého života za okupace se váže k rodině mé manželky. Čtyři sourozenci, tři dcery a jeden syn, rodiče Josef a Marie Jelínkovi žili na rozhraní Českomoravské vrchoviny v obci Javorník, kde lišky dávaly dobrou noc. V obci nebyl elektrický proud, svítilo se petrolejkami. Dvě kravky, pár korců polí. V roce 1944 až do jara 1945 přecházely územím Svitavska, Litomyšlska, Vysokomýtska tzv. pochody smrti. Tisíce válečných zajatců a vězňů v nás vyvolávaly zděšení, krutou bolest, obrovský soucit. Byli to ubožáci všech národností, oblečení v lehké trestanecké hadry, obuti ve dřevácích, kolem hlavy měli omotané cáry látek z Horního Slezska, kde pracovali v dolech. Tyto tisícové kolony procházely za kruté zimy 1944 – 1945. Nejubožejší byli ruští zajatci. Ti tr-

pěli nejvíc příkoří, neustálé bití karabáči a pažbami pušek dozorců. Byli naprosto vyzábílí, pohybovali se velmi těžce, kdo nemohl dál, byl zastřelen, shozen do příkopu. Podobné transporty jsem viděl na železnici Česká Třebová – Choceň. Ve vagonech byly namačkány desítky vězňů. Na vlastní oči jsem viděl, jak ve stanici Choceň byli z těchto vagonů vyhazováni mrtví přímo kolem trati. V této stanici jsme zjistili, že doprovod tvořili rakouští Němci, kteří dovolili dát vězňům chleba, rohlíky, brambory, jablka apod. Pohled na hltačící vězně, sbírající i drobčky chleba, byl otřesný. Osobní hygienu tito ubožáci prováděli buď ve vagonech nebo ve dveřích hytláku. Co je to za lidské hyeny, které způsobily takové příkoří? Ještě dnes se někteří pohrobci fašismu k těmto zločinům nehlásí, dokonce tvrdí, že se nestaly. Tato svědectví ale nesmí být zapomenuta.

S některými z těchto vězňů jsem se dokonce setkal v naší rodině. Otec Jelínek z lesa Amerika, kam mnoho vězňů utíkalo z transportů, přivedl dva ruské zajatce, dva mladé chlapce. Alexej Pětuchov byl z Leningradu a Grigorij Galkin z Astrachaně. Promrzlí, zavšivení, hubení na kost. Počalo jejich postupné ozdravování, málo jídla, hlavně lektvary z různých přírodních bylin, kaše a jen kaše. Trpěli průjmami. Důležité bylo sehnat pro ně civilní šaty. Protože neměli vlasy, nosili stále čepice. Jejich neprozrazení bylo vážným problémem. Rodina se rozhodla ukrýt je ve stodole plné staré slámy a sena. Jelínkovi měli chalupu uprostřed vesnice, což bylo velké nebezpečí, celé rodině i sousedům hrozila podle říšského zákona smrt zastřelením za přechovávání zajatců. Jak pro další dva členy rodice sháněli jídlo, je mi dodnes záhadou. Určitě se projevovala lidská solidarita. Později jsem se dozvěděl, že i starosta Šotnér pomáhal a hlavně dbal na bezpečnost rodiny upozorňováním, kdy přijdou do vsi hospodářské kontroly. Po válce byl oceněn za svůj vlastenecký postoj. Za dva měsíce se oba chlapci natolik uzdravili, že začali pomáhat v hospodářství, opravovali nářadí, pletli košíky a košťata. Alexej dokonce z pšeničné slámy dokázal uplést rámečky na fotografie i slamené kazety (krabičky) na prstýnky, náušnice apod.

Počátkem roku 1945 byl ve znamení velkého postupu sovětských vojsk na celé východní frontě, západní spojenci sváděli boje v Ardenách. Při jedné návštěvě u rodičů jsem byl účasten pozoruhodné události. Dostavili se tři civilisté, dva hovořili rusky, třetí česky. Byli ustrojeni v teplé kabátce, teplé holínky a ušanky. Na stole ležela mapa republiky, na které byla označena města i vesnice Vrchoviny. Při řeči byla vyslovována jména oddílů jako Jan Hus, Stalin. Pochopil jsem, že šlo o partyzánské skupiny, jméno Kovpak bylo uváděno jako "naš generál". Podobných schůzek, které organizovaly ruské

zajatce do těchto oddílů, bylo v celé oblasti velmi mnoho. Zanedlouho tyto skupiny vytvořily mohutnou armádu. Alexej a Grigorij se jednoho dne vytrhali, aniž by o sobě něco pověděli. Ke konci ledna přišli ozbrojeni lehkým kulometem a bubínkovými automaty. Ubytování však již nebyli u rodičů. Později jsme měli možnost vi-

dět jejich úkryt v hlubokém lese Amerika, říkalo se mu zemljanka, byla pečlivě ukrytá. Od února 1945 se doslova rozořela partyzánská válka po celé Českomoravské vrchovině. Partyzáni prováděli sabotáže železnic, telefonních linek, přepadávali sklady s vojenským materiálem, hlavně se zbraňemi a střelivem. Byl jsem svěd-

kem, jak lesním dělníkům darovali kuřivo a konzervy. Partyzánský boj v tomto prostoru byl mohutnou podporou pro postupující sovětská vojska. Sabotáží a přepadů bylo tolik, že fašisté nestačili tyto škody napravovat. V Nových Hradech byl zámek, ve kterém sídlila skupina SS, při přepadení byla celá tato skupina zlikvidována. Než však tito nadlidé byli poraženi, zapálili nákladní auta s množstvím zimního oblečení, další auto s potravinami (moukou, cukrem) a dokonce celé auto s psacími stroji.

Poslední prožitek se týká bestiálního zavraždění dvou mladých lidí. V obci Hrušová příslušníci SS chytli patnáctiletého syna poštáka, který nesl v brašně pásky s nápisem Revoluční národní výbor. Chlapce zaživa nabodli na železný plot a několik dnů jej tam, mučili. Druhý případ se týká mého kamaráda Ládi Chaloupky, který byl zastřelen z projíždějícího vlaku ve stanici Choceň, kde se svou dívkou seděli na lavičce. Tak se ke konci prohrané války projevovali bestiální zločinci s umrlčí lebkou na čepicích.

Jen zázkem mne a mého bratra nezastřelili vojáci na koních. Událost se stala 9. května, kdy bratr automechanik měl k dispozici malý nákladáček zn. Praga. Jeli jsme do Litomyšle, abychom se setkali s prvními rudoarmějci. Při stoupání do dlouhého kopce Javorník z lesa vyjelo na koních pět vojáků wehrmachtu, pušky přes rameno. Na našem autě se třepotala naše státní vlajka. Vzdálenost od vojáků byla cca 500 m. Auto jelo strašně pomalu, bylo na dřevoplyn (mělo kotel na tvrdé dřevo, které plynovalo a plyn nahrazoval benzín). S bratrem jsme si říkali, že pokud některý z vojáků sejme pušku z ramene a namíří kvůli vlajce, je s námi konec. Naštěstí vše dopadlo dobře.

(Pokračování příště)
**MIROSLAV MACEK,
LIBEREC**

Brest. Hranice mezi městem a pevností dnes už je neviditelná FOTO - archiv

Běloruský les

Běloruský les FOTO - archiv

Vysvětlení k finanční krizi šejdířstvím s opicemi

Vážení přátelé, jestliže máte problém pochopit současnou celosvětovou finanční krizi, podáváme vám pomocnou ruku. Věnujte prosím pozornost následujícím řádkům.

Kdysi v Indii do jedné vesnice přijel muž a oznámil vesničanům, že vykupuje opice a za každou dá tři dolary.

Vesničané věděli, že v okolí je mnoho opic, a tak přestali hospodařit na své půdě a všichni šli chytat opice.

Muž opravdu koupil stovky opic za dohodnutou cenu. Ale počet opic v přírodě se brutálně snížil.

Vesničané polevíli v úsilí a vrátili se k farmaření. Nato muž oznámil, že bude kupovat opice po sedmi dolarech. To znovu vyburcovalo vesničany a opět začali chytat opice.

Ale počty opic se zase snížily a lidé se vrátili na svoje farmy. Muž zvýšil nabídku na 10 dolarů, ale již bylo velmi těžké chytit nějakou opici.

Muž tedy oznámil, že bude kupovat opice za 50 dolarů za kus, a protože musí na čas odjet do města, bude ho zastupovat jeho asistent, který bude v jeho jménu opice vykupovat.

Jakmile muž odjel, asistent svolal vesničany a řekl: „Podívejte se, v těchto klecích je 5000 opic, které můj šéf už od vás koupil. Každá tahle opice má teď cenu 50 dolarů. Já vám je prodám za 30 dolarů a až se šéf vrátí z města, vy mu je můžete prodat po 50 dolarech.“

Vesničané dali dohromady všechny úspory a opice koupili zpět. Od té doby už nikdy neviděli šéfa ani jeho asistenta. Pouze opic bylo všude okolo jako na začátku – a peníze vesničanů zmizely.

Pokud jste trik pochopili, vítějte na Wall Streetu a v MMF.

VÍTĚZSLAV PIÁLEK

Rok polské literátky Marie Konopnické

Sejm Polské republiky prohlásil rok 2022 Rokem Marie Konopnické u příležitosti 180. výročí od jejího narození, které uplyne letošního 23. května. Tato žena byla básnířkou, esejistkou, autorkou dětské literatury, literární kritičkou a překladatelkou. Stala se přední představitelkou polského pozitivizmu.

Prvním uměleckým počinem Marie Konopnické (rozené Wasiłewské) byla báseň W zimowy poranek. Jako básnířka debutovala v tisku roku 1870. Zanedlouho se od ní objevil v časopise Tygodnik Ilustrowany cyklus lyrických básní W górach. Používala často různé mužské pseudonymy např. Marko, Jan Sawa, či Jan Warež. Její poezie získávala kladnou odezvu, což ji povzbuzovalo k další umělecké práci.

Od roku 1881 začaly pravidelně vycházet další básnické sbírky

Básnířka Maria Konopnicka

Foto – Wikipedia.org

María Konopnicka ROTA

*Nie rzucim ziemi, skąd
nasz ród!*

Nie damy pogrześć mowy.

Polski my naród, polski lud,

Królewski szczep piastowy.

Nie damy, by nas zgnebił wróg!

Tak nam dopomóż Bóg!

Tak nam dopomóż Bóg!

Do krwi ostatniej kropli z żył

Bronić będziemy ducha,

Aż się rozpadnie w proch i w pył

Krzyżacka zawierucha.

Twierdzą nam będzie

každy próg!

Tak nam dopomóż Bóg!

Tak nam dopomóż Bóg!

Nie będzie Niemiec pluł

nam w twarz,

Ni dzieci nam germani!

Orężny stanie hufiec nasz,

Duch będzie nam hetmani!

Pójdziem, gdy zabrzmi

złoty róg!

Tak nam dopomóż Bóg!

Tak nam dopomóż Bóg!

Nie damy miana Polski zgniść

Nie pójdziem żywo w trumnę,

Na Polski imię, na Jej cześć

Podnosim czoła dumnie.

Odzyska ziemi dziadów wnuk!

Tak nam dopomóż Bóg!

Tak nam dopomóż Bóg!

Konopnické. Byla také vynikající novelistkou. Novely psala od osmdesátých let 19. století až do svého úmrtí 8. října 1910. Inspiraci ze začátku čerpala od svých literárních vrstevníků Bolesława Pruse, Henryka Sienkiewicze a Elizy Orzeszkové, svojí celoživotní přítelkyně. Budoucí významné polské spisovatelky se seznámily při pobytu v klášterním penzionátu sester sakrametek (1855 – 56) ve Varšavě. Už snad odtud si Konopnická odnesla určitý názor na daný církevní život. Vesměs se soudí, že byla věřící, byť se mělo za to, že nikoli. V Boha věřila spíše ve smyslu prvotních křesťanů, pýcha římskokatolické hierarchie jí byla cizí. To se odrazilo během jejího pohřbu, z něhož bylo odvoláno duchovenstvo.

Postupně se rovněž propracovala k literární kritice. Začínala v Kłosech, Gazetě Polskiej a Kurieru Warszawskim, později přispívala do různých jiných časopisů a novin. V letech 1884 – 86 redigovala časopis pro ženy Świt. Konopnická se též intenzivně zabývala psaním zaměřeným na děti a mládež, patřila mezi zakladatele moderní podoby tohoto žánru.

Po rozchodu s manželem jí honoráře z úspěšné tvorby umožnily cestovat po Evropě (Německo, Rakousko-Uhersko, Švýcarsko,

Itálie a Francie). Nadále však udržovala kontakty s polskou vlastní rozdělenou od konce 18. století mezi Prusko (Německo), Rakousko a carské Rusko. Spolupracovala s nakladatelstvími, tiskem, se společenskými organizacemi. V uměleckém působení, stejně jako ve veřejném snažení nebyla lhostejná k žádným aktuálním problémům. Pranyřovala sociální nespravedlnost, zastávala se práven, vystupovala proti útlaku carské a prusko-německé vlády.

V roce 1908 Maria Konopnicka protestovala proti soustředěné germanizaci v západním Polsku básní Rota (Přísaha). Za dvě léta verše zhudebnil skladatel Feliks Nowowiejski. Brzy Rota získala postavení hymnické písně. Po obnovení polské samostatnosti roku 1918 aspirovala být státní hymnou. Přímou ikonickou podobu nabyla v čase německé okupace Polska (1939 – 45). Při svých cestách spisovatelka poprvé navštívila české země roku 1884. Prahu řadila k nejpěknějším městům světa. Navázala zde živé kontakty s českými literáty. Z nich je třeba vyzvednout dlouhodobé osobní a zvláště korespondenční styky s Jaroslavem Vrchlickým a Eliškou Krásnohorskou. Vrchlického hojně překládala a s Krásnohorskou sdílela podobné názory. Do-

kladem slovanské vzájemnosti u obou autorek jsou příspěvky, související s významnými dny v životě polského i českého národa. U Konopnické nešlo o povrchní zájem. K znovuotevření Národního divadla v Praze (18. listopadu 1883) zaslala zdravici s názvem Braciom Czechom, uveřejněnou začátkem následujícího roku v Květech. Nezajímala se však jen o soudobý život českého lidu, ale i o jeho minulost, jak dosvědčuje báseň Jan Hus, utvořená na námět monumentálního obrazu Hus před koncilem kostnickým od Václava Brožíka.

Není proto divu, že když si v roce 1902 Poláci okázale připomínali autorčino životní a umělecké výročí, oslav uspořádaných v Krakově se zúčastnila česká delegace. Naši spisovatelé, např. František Kvapil, Svatopluk Čech a Jaroslav Vrchlický, zaslali pozdravné tele-

gramy. Vrchlický také v Ognisku Polském, spolku polských studentů v Čechách, pronesl přednášku o díle Marie Konopnické. Vysoce v ní ocenil její tehdejší nejnovější počín: „Právě v předvečer jubilea vyšla v překladu paní Pavly Maternové celá a snad nejkrásnější sbírka Italia, která v dějinách nejen polské poesie, nýbrž celého Slovanstva stojí vedle toho nejlepšího a nejvyššího co zrodila poesie XIX. století. „Básnířku potom charakterizoval těmito slovy: „Vyslovuje duši a srdce Polky, procházející hranolem umění, klasických reminiscencí, přírodních dojmů, vlasteneckých tradic a legend s celou něžností ženy a matky. Umí k jemně nadechnutým improvizacím družiti těžké kovové úderky trpící své duše, co na paletě její lesknou a třpytí se barvy až oslňující.“

VLADIMÍR MLEJNECKÝ

Ústavní změny v Bělorusku

V únorovém referendu v Bělorusku byly schváleny ústavní změny. Ty také zahrnují zrušení neutrálního bezpečnostního statusu, díky kterému budou moci být na běloruském území rozmístěny jaderné zbraně jiných států. Tento bod zároveň umožní přítomnost ruských sil na běloruském území.

Dle běloruské centrální volební komise pro změny ústavy hlasovalo 65,2 procenta účastníků. Běloruská opozice hlasování už dříve prohlásila za nezákonné. Voliče vybídla, aby znehodnotili lístky, na nichž byla jedna otázka: „Souhlasíte se změnami ústavy Běloruské republiky a jejími doplněními?“

Jen dvě funkční období

Dle nové ústavy bude moci jedna a táž osoba zastávat úřad prezidenta maximálně po dobu dvou funkčních období. Prezidenta Alexandra Lukašenka, který stojí v čele země od roku 1994, se ale

toto pravidlo týkat nebude. Norma vstoupí v účinnost až v den nástupu do funkce nově zvoleného prezidenta. Tímto způsobem se Lukašenkovi jeho působení bude počítat od nuly, až mu v roce 2025 vyprší současný mandát.

Reakce na kroky Západu

Kvůli změnám ústavy by se na běloruském území mohly objevit jaderné zbraně. Poprvé od doby, kdy se jich země po rozpadu Sovětského svazu vzdala. Běloruský lídr Lukašenko v jedné z volebních místností v metropoli Minsku řekl, že by mohl požádat Rusko, aby Bělorusku jaderné zbraně vrátilo. „Pokud vy (západní mocnosti) umístíte jaderné zbraně do Polska nebo do Litvy, tedy k našim hranicím, pak se obrátím na ruského prezidenta Vladimira Putina, aby mi bez jakýchkoliv podmínek vrátil jaderné zbraně, které jsem odevzdal,“ prohlásil prezident Lukašenko. (ava, ČTK)

Odpověď na sankce Západu

Rusko v reakci na sankce Západu zakázalo export telekomunikačního, zdravotnického, automobilového, zemědělského, elektrického a technického vybavení. Informovala o tom ruská vláda, která současně pracuje i na opatřeních směřujících ke znárodnění majetku zahraničních firem, které chtějí z Ruska odejít.

Premiér Michail Mišustin řekl, že zákaz vývozu se bude týkat zboží zahraničních společností působících v Rusku. Na seznam vláda zařadila přes 200 položek, mimo jiné železniční vagony, kontejnery, turbíny a další zboží. Ministerstvo hospodářství uvedlo, že byl zakázán vývoz některých druhů lesnických a dřevařských produktů. Zákaz vývozu do konce letošního roku se týká mimo jiné automobilů, letadel a dronů, napsala později agentura TASS.

Sankce dopadnou na 48 zemí, včetně USA a Evropské unie. Rusko reaguje i na to, že se západní společnosti hromadně sta-

hují ze země. V reakci na to vládní komise schválila první krok ke znárodnění majetku zahraničních firem, které opustí zemi. Seznam šesti desítek společností, jejichž majetek by mohl být znárodněn, dostala vláda a generální prokuratura, napsal list Izvestija. Zahrnuje dle něj mimo jiné firmy Volkswagen, Apple, IKEA, Microsoft, IBM, Shell, McDonald's, Porsche, Toyota či H&M. Seznam není konečný, uvedl Oleg Pavlov, který vede organizaci Public Consumer Initiative. Jakmile některá firma oznámí odchod z Ruska, aniž by poskytla záruky ruským spotřebitelům, přibude na tento seznam, řekl.

„Ruská vláda již pracuje na opatřeních, která zahrnují bankrot a znárodnění majetku zahraničních organizací,“ řekl bývalý ruský prezident a nyníjší místopředseda ruské bezpečnostní rady Dmitrij Medveděv. „Zahraniční společnosti by měly pochopit, že návrat na náš trh bude obtížný,“ dodal.

Podmanivá je krása české krajiny s poli a lesy

Zdroj: internet

Stranu 7 připravil a redigoval Jan Jelínek

Kruh občanů České republiky vyhnaných v roce 1938 z pohraničí

Příběh 1

Naše rodina žila ve Mšeně nad Nisou od roku 1920. Oba rodiče byli textilní dělníci u firmy Mautner, byli odborově organizováni a účastnili se i půlroční stávky textiláků v roce 1935. Týdenní výdělky rodičů stačily jen na skromné živobytí. Otec byl členem Národní gardy, kterou vedl řídící učitel měšťanské školy v Jablonci nad Nisou pan Hýča. Naše čtyřčlenná rodina bydlela v dělnickém domě v bytě 1+1, bez sociálního vybavení. V domě bydleli též němečtí dělníci.

Do roku 1936 bylo soužití s německými občany, zejména z řad dělnictva, bezproblémové. Avšak němečtí úředníci a hlavně obchodníci námi Čechy opovrhovali. Němci tvořili většinu obyvatel-

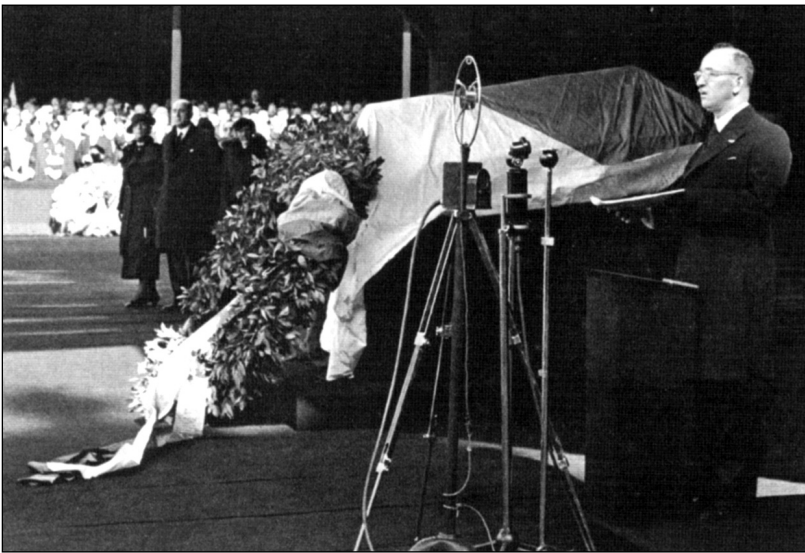

Pro třímilionovou německou diasporu bylo Československo kopí v jejím boku. Sudetoněmecký pocit ukřivděnosti, neutěšené ekonomické a politické situace a povahových vlastností svádět své nezdary na druhé. V tomto případě na „zlé Čechy“.

FOTO - ARCHIV

stva, a to jak v Mšeně, tak zejména v Jablonci. Nikdy jsem nepoznal, že by Němci neměli stejná práva jako Češi. Na úřadech se dokonce mluvilo německy. V samotném Jablonci byla již v té době silná SdP, odkud se postupně šířila i do Mšena. Němečtí výrostci začali nosit bílé podkolenky a nás, Čechů, si zpočátku nevšímali, ale později jsme pro ně byli „tchechische Hunde“. Také v samotné továrně se rapidně zhoršovaly vztahy mezi českým a německým dělnictvem.

V době voleb do NS a obecních úřadů již Němci začínali slovně

Pražský hrad 21. 9. 1937. Prezident Edvard Beneš přísahá nad Masarykovou rakví: Prezidenta osvoboditeli, odkazu, který jste vložil do našich rukou, věrni zůstaneme.

FOTO - ARCHIV

napadat Čechy. Zatímco u dospělých občanů žádné facky nepadaly, tak nás děti počali němečtí výrostci fyzicky napadat a slovně urážet. Někteří němečtí občané se s našimi rodiči přestali stýkat a hovořili jen německy, i když češtinu ovládali. Mého otce začali slovně napadat za jeho členství v Národní gardě. Otec takové psychické násilí nevydržel, onemocněl a ve věku 45 let se stal invalidním. To již Němci otevřeně řvali „Sieg heil“ a českým občanům vyhrožovali příchodem Hitlera. V Jablonci dokonce Čechy fyzicky napadali a české obchodníky bojkotovali. Situace se tady pro českou menšinu stávala stále složitější. Ještě před Mnichovem došlo k obsazení státních úřadů a policejních stanic v Jablonci, kde na domech již visely německé prapory a davy lidí vyvolávaly „Ein Volk, ein Reich, ein Führer“. České obyvatelstvo bylo nuceno nevycházet z domu.

Ordneři začali provádět u českého obyvatelstva domovní prohlídky. Do našeho bytu vešlo asi 5 ordnerů a hledali u nás zbraně, křičeli, že už přišel čas, abychom táhli, odkud jsme přišli. V našem bytě sice nic nenalezli, ani na půdě či ve sklepech, ale jejich počínání nám nahnalo hodně strachu o otce, který pro ně byl „tschechischer Soldat“. Otcí se velmi přitížilo a musel do nemocnice.

Teprve přivolané české vojsko obnovilo v Jablonci pořádek a Němci se stáhli, někteří utekli do Říše. Po těchto událostech provokace Němců na čas ustaly, ale napětí a strach nás provázely až do doby vystěhování do vnitrozemí.

Po obsazení území německým wehrmachtem v říjnu 1938 jsme setrvali ve Mšeně až do listopadu 1938. Neměli jsme možnost se vystěhovat dříve, jednak z důvodu otcovy nemoci a dále proto, že jsme nesehnali povoz ke stěhování. Až za pomoci matčiných příbuzných se nám podařilo odstěhovat se. Do té doby byla již většina Čechů pryč, a tak se pozornost Němců soustřeďovala na zbývajících Čechy. Museli jsme snášet stále pokořování.

Když se otec vrátil z nemocnice, vyprávěl nám, jaká tam musel snášet příkoří. Stále naléhal na matku, aby mu umožnila odjet do jejího rodiště ještě dříve, než se budeme stěhovat. Těžce snášel neustálé dotazy Němců, kdy se odstěhujeme a uvolníme byt. Do konce mu nabízel, ať se přihlásíme k Němcům, že se nebudeme muset stěhovat.

Při průjezdu Mšenem a Jabloncem jsme byli terčem posměchu i objektem pro spršku kamenů a nadávek. Také na demarkační čáře nám ordneři vyhrožovali, zatímco němečtí vojáci se k nám chovali celkem slušně.

Josef Kynský,
tehdy Mšeno nad Nisou

Příběh 2

Narodila jsem se v roce 1919 v Liberci – Horním Růžodole (dnes Liberec 7). Bylo to samostatné město, povětšinou české, měli jsme českého starostu, až po měšťanku jsme tu měli české školy a do vyšších škol jsme chodili do města, jak se Liberci říkalo. Můj otec zde žil už za Rakouska a matka se sem v roce 1918 přivdala. Otec byl mistr krejčí a mí rodiče byli národnostně velmi uvědomělí, což se přenášelo i na nás děti. Byli členy Jednoty severočeské, církve československé, já i můj bratr jsme byli v Sokole, cvičili na sletech, naši byli v národně socialistické straně a já i v organizaci mládeže této strany. Z toho mála, co měli, podporovali rodiče různé české akce. Bratr se po studiích stal učitelem na Podkarpatské Rusi a odtud musel i s rodinou utéci. Já jsem ukončila školu v roce 1938. Oba jsme měli jen české školy.

Potyčky s německými dětmi jsme měli od mládí, protože jsme měli určitý čas pro obě národnosti společnou školní budovu, avšak od roku 1937 se situace přiosťro-

vala. S Němci v okolí jsme se nestýkali. V místě, kde jsme tehdy bydleli, jich ani moc nebylo, ale i ti pak najednou, hlavně však po mobilizaci, začali nadávat, ať vypadneme, nebo že nám ukážou, jak se s námi vypořádají.

Naši mě poslali k příbuzným do vnitrozemí a sami, jakož i jiní sousedé, sháněli odvoz, což bylo velmi těžké. Otcí na úřadě už nechtěli dát povolení (už tam byli Němci) a nakonec řekli, že nebudeme-li do dvou hodin na hranici v Hodkovicích, zaberou i auto. Tak rodičům zbývalo jen to, že z bytu nahodile naložili nábytek. Co bylo na půdě, v kůlně a jinde, to tam zůstalo. Nábytek podle toho vypadal. Známí nádražáci dostali jeden vagon pro čtyři rodiny a spoustu věcí také museli nechat na místě, protože by se jim tam nevešly.

Naši se pak ve vnitrozemí nastěhovali do Slaného a pak do Zlonic. Většinou jsme byli přijati dobře, i když se naši lidé, kteří říkali, proč jsme v pohraničí nezůstali, že kdybychom Němcům nic nedělali,

kradli dobytek apod. Říkám naši Němci, protože „Sudety a sudetáci“ – ta slova jsme prakticky neznali. Znali jsme výraz pohraničí a vnitrozemí. Nevím, proč se pořád teď mluví o Sudetech. To, že Němci byli vystěhováni, je naprosto správné, vždyť řvali, že chtějí „Heim ins Reich“, tak šli. Můj muž, který bohužel už dvacet let nežije a jenž byl při jejich odsunu, by nejlépe mohl podat nezaujaté svědectví, že se s nimi zacházelo docela slušně a k žádným výstřelkům ve sběrném táboře v Liberci nedocházelo.

Marie Kubičková,
tehdy Liberec

Příběh 3

Narodil jsem se v roce 1927 v Jablonci nad Nisou, kde byl můj otec zaměstnán na poště. Vynechám všechna násilí páchaná německými nacisty před rokem 1938, kdy jsme společně s matkou a mladší sestrou narychlo opouštěli město. Po několik nocí před tím

Skladba „Přísaha republiky“ na X. všesokolském sletu v červenci 1938 se stává celonárodní manifestací proti německé hrozbě

FOTO - ARCHIV

že by nás tam nechali, a že je tady vyjídáme. Ovšem těchto lidí bylo málo, ale bohužel byli.

Manžel, za kterého jsem se provdala až za války, sloužil před zábohem u jednotky SOS na hranicích. Ordneři, tedy vlastně naši Němci, utíkali do Německa, tam byli vojensky vycvičení a vyzbrojeni. Pak přepadali vysunuté hlídky SOS, které se skládaly z policistů, četníků, finančníků a celníků. Zrovna v městě, kde sloužil, byli při jednom přepadu dva členové hlídky těžce zraněni. Ordneři přepadali i obydlí českých lidí,

byl náš dům, kde jsme bydleli ještě s dalšími českými rodinami, obléhaní henleinovci. My, děti, jsme musely chodit spát oblečené, abychom byly lépe připraveny k úniku při bezprostředním nebezpečí. Po několika přechodných ubytováních našla naše rodina po útěku z Jablonce trvalé ubytování u jedné židovské rodiny, která později zahynula v plynových komorách. Otcí se podařilo zachránit nejnennější věci a za pomoci naší armády je odvézt v otevřeném uhláku.

Ing. Vladimír Lukeš,
tehdy Jablonec nad Nisou

Výsledkem zradikalizovaných sudetských Němců je krutý teror.

FOTO - ARCHIV

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST č. 263/2022, cena 10 Kč.
Zakladatel: prof. Ing. Břetislav Chvála, DrSc.

Vydavatel: Slovanský výbor ČR.

Redakční radu řídí: Docent RNDr. Jan Minář, Dr.Sc.

Členové rady: Miroslav Havlík, Eva Holečková, Jan Jelínek, Čeněk Milan Kadlec a Nataša Weberová.

Distribuci vede Alena Grospičková.

Na Slovanském výboru jsou úřední hodiny ve čtvrtek od 10 do 15 hodin.

Redakce a administrace: Slovanský výbor ČR, Politických vězňů 9, 110 21 Praha 1, III. patro, kabinet č. 147, tel. 607 715 152.

internetová adresa: www.slovanskyvyborcr.cz (jejím redaktorem je Miroslav Havlík).

Adresa e-mail: slovanvyborcr@volny.cz.

Příspěvky zaslané redakci nemusí vždy vyjadřovat její stanovisko.

Redakce si vyhrazuje právo úpravy příspěvku. Úzávěrka čísla dne 22. 3. 2022.

Časopis registrován na MK ČR pod reg. č. 8038.ISSN-1212-3315.